

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Preventívna povinnosť a jej vplyv na rozsah spôsobenej škody**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/25/2018 zo dňa 27. 8. 2019
- 2. K rozdielu medzi zmluvou o pôžičke a dlžobným úpisom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/46/2018 zo dňa 20. 6. 2019
- 3. K prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku v kontexte predzmluvného vzťahu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/7/2017 zo dňa 31. 7. 2018
- 4. Aj rozhodnutia nepublikované v zbierke môžu vyjadrovať ustálenú rozhodovaciu prax**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/124/2017 zo dňa 18. 7. 2018
- 5. Skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia tvorí predovšetkým odkaz na prvoinštančné rozhodnutie, nejde o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/40/2018 zo dňa 18. 7. 2018
- 6. Kedy možno vyhovieť negatívnej žalobe aj v prípade, že neoprávnený zásah do vlastníckeho práva už netrvá**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/21/2019 zo dňa 11. 12. 2019
- 7. K omeškaniu poisťovne s vyplatením nároku na poistné plnenie v súvislosti s povinným zmluvným poisteným**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Cob/12/2020 zo dňa 12. 3. 2020
- 8. K hraniciam povinnosti poskytnutia informácie, ktoré by vyžadovalo zložitejšie spracovanie dostupných podkladov**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/120/2018 zo dňa 17. 3. 2020
- 9. Odôvodnenie popretia pohľadávky postačí uviesť v zozname pohľadávok, nemusí byť obsiahnuté aj v oznámení o popretí**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 14CoKR/13/2018 zo dňa 13. 12. 2018
- 10. K možnosti rodiča domáhať sa práva na také informácie, ktoré je možné zistiť aj inak, než od druhého rodiča**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 7CoP/194/2019 zo dňa 28. 4. 2020
- 11. K nutnosti pozývať na valné zhromaždenie spoločníka, ktorý vzhľadom na svoj podiel nemôže ovplyvniť výsledok hlasovania**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/120/2015 zo dňa 30. 12. 2016
- 12. Dôvod dlhu nemožno v súvislosti s jeho platným uznaním zameniť za účel poskytnutia peňažnej čiastky**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/168/2016 zo dňa 21. 6. 2017
- 13. K výške výživného, ktoré súdy ukladajú povinným vo výkone trestu odňatia slobody**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/51/2019 zo dňa 21. 10. 2019
- 14. K dojednaniu spôsobu platenia nájomného v zmluve o nájme nebytových priestorov ako k povinnej náležitosti zmluvy**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/16/2018 zo dňa 27. 9. 2018
- 15. Odnesenie spadnutých konárov z lesa ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6To/10/2020 zo dňa 17. 3. 2020

1. Preventívna povinnosť a jej vplyv na rozsah spôsobenej škody

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/25/2018 zo dňa 27. 8. 2019

Anotácia:

Okresný súd rozsudkom uložil žalovanému (banka) povinnosť zaplatiť žalobcovi 350 000,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá žalobcovi za škodu vzniknutú realizáciou sfaľšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka, na základe ktorých bol vykonaný prevod a výber peňažných prostriedkov žalobcu z jeho bežného účtu v celkovej výške 350 000,- eur. Žalovaný v danom prípade nepreukázal, že realizoval potrebné opatrenia na predídenie vzniku škody na základe predloženého prevodného príkazu so sfaľšovaným podpisom druhého spoludisponenta, a neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že porušenie povinnosti bolo na jeho strane spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť a tvrdenia, že ku škode došlo v dôsledku neposkytnutia potrebnej súčinnosti žalobcu pre účely overenia vierohodnosti predkladaných prevodných príkazov.

Krajský súd v na odvolanie žalovaného rozsudkom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný aj podľa krajského súdu v danom prípade nekonal s náležitou opatrnosťou, pokiaľ nevykonal žiadne preverovanie pravosti podpisov (súladu podpisov s podpisovým vzorom), ak mu príkaz na úhradu predložila síce osoba oprávnená spoločne disponovať prostriedkami na účte, avšak pri tomto úkone musela konať spoločne so žalobcom, ktorý ale pri predložení tohto príkazu na úhradu prítomný nebol.

Za takého stavu mala žalovaná banka predvídať, že existuje možnosť predloženia príkazu na úhradu, na ktorom bude sfaľšovaný podpis žalobcu. Ak tak neurobila, nekonala s náležitou opatrnosťou, v dôsledku čoho je zodpovedná čoho je zodpovedná za úbytok finančných prostriedkov.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Žalovaný tvrdil, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodujúca právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, lebo ju neriešilo ani publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Odvolací súd prehliadol pre vec veľmi dôležité okolnosti, ktorými sú najmä účasť žalobcu na vzniku „škody“ (ak vôbec vznikla) tým, že si vybral za spoludisponenta osobu, ktorá bola spôsobilá sfaľšovať jeho podpis na prevodnom príkaze a že žalovanej banke neposkytol telefonický kontakt.

Žalovaný preto navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku, potom tento rozsudok spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu, ktorý ju potom postúpi príslušnému rozhodcovskému súdu.

Právna veta:

Porušenie preventívnych povinností má vplyv na rozsah náhrady škody, a to vtedy, ak poškodený poruší jemu uloženú preventívnu povinnosť a za túto možno považovať určenie rizikovej osoby za spoludisponenta k jeho účtu, ako aj neposkytnutie telefonického či iného kontaktu „pre prípadnú potrebu“ zabrániť neoprávneným výberom z účtu žalobcu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Náhrada škody

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 415
513/1991 Zb. – § 382 a § 384

2. K rozdielu medzi zmluvou o pôžičke a dlžobným úpisom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/46/2018 zo dňa 20. 6. 2019

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala určenia, že pohľadávka vo výške 71 904,19 eura, ktorú si prihlásila do konkurzu na majetok úpadcu, je čo do dôvodu, vymáhateľnosti a výšky oprávnená a zistená. Pohľadávka mala vzniknúť na základe zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi úpadcom a žalobkyňou dňa 23. 04. 2009. Prihláška bola žalovanému doručená dňa 26. 04. 2014 a prihlásená pohľadávka pozostávala z nesplatennej istiny vo výške 70 000,- eur, úrokov vo výške 350,77 eura a úrokov z omeškania vo výške 1 553,42 eura. Žalovaný v konaní spochybnil možnosť žalobkyne disponovať tvrdenou hotovosťou, účel a použitie pôžičky a vyjadril podozrenie o fiktívnosti pôžičky. Zároveň žalovaný zdôraznil, že zmluva o pôžičke bola podpísaná až dňa 17. 07. 2014, o čom svedčí dátum osvedčovacej doložky vyhotovenej notárom. Súd prvej inštancie uviedol, že podstatnou náležitosťou zmluvy o pôžičke je reálne odovzdanie peňažných prostriedkov. Po vykonanom dokazovaní uzavrel, že žalobkyňa nemohla disponovať takou sumou, aká mala byť predmetom pôžičky. Súd prvej inštancie vyhodnotil tvrdenie žalobkyne, že predloženú zmluvu o pôžičke je potrebné považovať za dlžobný úpis, ako účelové.

Právna veta:

Najvyšší súd navyše považuje za potrebné zdôrazniť, že samotné rozhodnutie, na ktoré poukázala dovolateľka, uvádza vo svojom odôvodnení, že od zmluvy o pôžičke je potrebné dôsledne odlíšiť dlžobný úpis. Zatiaľ čo obsahom zmluvy o pôžičke je vymedzenie vzájomných práv a povinností účastníkov zmluvy a ide o dvojstranný právny úkon, v prípade dlžobného úpisu ide o jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, v ktorom dlžník písomne potvrdzuje, že dlhuje veriteľovi určitú sumu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o pôžičke, Uznanie dlhu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 657

3. K prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku v kontexte predzmluvného vzťahu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/7/2017 zo dňa 31. 7. 2018

Anotácia:

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny vykonalo kontrolu u pôvodného žalobcu zameranú na kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Prvostupňový správny orgán vykonanou kontrolou zistil, že L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. pracovala u zamestnávateľa dňa 20.06.2014 bez uzavretého pracovnoprávneho vzťahu, čím zamestnávateľ nedodržiaval ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a ods. 3, ods. 4 a ust. § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. Prvostupňový správny orgán uložil na základe ustanovenia § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. pokutu vo výške 2.000,00 Eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. K nelegálnemu zamestnávaniu došlo dňa 20.06.2014 v čase o 12:55 hod. Účastník konania nelegálne zamestnával jednu fyzickú osobu L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. a nemal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. L. L. v čase výkonu kontroly v kontrolovanej prevádzke dňa 20.06.2014 o 12:55 hod. nebola ani prihlásená do registra poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia sociálnej poisťovne v zmysle ust. § 231 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení. Zamestnávateľ L. L. prihlásil do sociálnej poisťovne až 23.06.2014 o 10:02 hod., t. j. po výkone kontroly.

Právna veta:

Prítomnosť fyzickej osoby na budúcom pracovisku môže mať svoj právny titul i v predzmluvnom vzťahu, pri ktorom je preukázaná bezprostredná časová súvislosť. Prítomnosť fyzickej osoby na pracovisku preto nemožno výlučne spájať iba s existenciou pracovnoprávneho pomeru.

Právna oblasť: Správne právo, pracovné právo

Právny inštitút: Nelegálne zamestnávanie, Predzmluvné vzťahy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 41 ods. 1

4. Aj rozhodnutia nepublikované v zbierke môžu vyjadrovať ustálenú rozhodovaciu prax

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/124/2017 zo dňa 18. 7. 2018

Anotácia:

Žalobou žalobcovia požadovali, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovaným zaplatiť im náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za ujmu, ktorú utrpeli v súvislosti so smrťou manžela žalobkyne a otca a otčima žalobcov, ktorú spôsobil žalovaný pri poľovačke. Okresný súd žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodol tak majúci za to, že právo nemožno žalobcom priznať, pretože žalovaný sa dôvodne dovolal jeho premlčania. Vychádzal z všeobecnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, teda kedy bol manžel žalobkyne a otec a otčim žalobcov usmrtený. Žalobcovia proti rozhodnutiu okresného súdu podali odvolanie. Žalobcovia v odvolaní tvrdili, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil začiatok plynutia premlčacej doby. Podľa nich právo na náhradu nemajetkovej ujmy nemohlo byť uplatnené skôr ako žalovaný bol právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Odvolací súd sa stotožnil s prvoinštančným rozhodnutím a dodal, že trojročná premlčacia doba je dobou objektívnou, ktorej plynutie nie je závislé od subjektívnej vedomosti poškodeného o tom, kto za túto škodu zodpovedá. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobcovia podali dovolanie. Dovolanie odôvodnili tým že rozhodnutie odvolacieho súdu sa odklonilo od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a spočíva na nesprávnom posúdení premlčania nemajetkovej ujmy resp. ide, môže ísť o okolnosť, ktorá nebola ešte riešená.

Právna veta:

Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe preto nemožno považovať odklon od záverov zaujatých v odbornej literatúre, ako sa nesprávne domnievajú žalobcovia v dovolaní, keď tvrdia, že v súvislosti s právnym posúdením veci odvolacím súdom „je dôležitý aj iný názor dovolacieho súdu a súdnej praxe, že v danom prípade sa nemajetková ujma ako taká nepremlčiava, čo je zrejme takmer z každej právnickej literatúry a učebníc, ktoré sa touto problematikou zaoberajú.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1 písm. a)

5. Skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia tvorí predovšetkým odkaz na prvoinštančné rozhodnutie, nejde o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/40/2018 zo dňa 18. 7. 2018

Anotácia:

Podané dovolanie matka maloletého odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietala, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že sudy nižších inšancií nerešpektovali ustanovenia § 35 a § 36 zákona č. 161/2015 Z. z., (ďalej len „CMP“) a nezistili skutočný stav veci a len formalisticky sa pridržiavali predchádzajúceho súdneho rozhodnutia a dokazovania, ktoré v ňom bolo vykonané.

Právna veta:

Konanie pred súdom prvej inštalácie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštalácie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštalácie, s ktorým tvorí – ako už bolo spomenuté, jeden celok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Odôvodnenie rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f) CSP

6. Kedy možno vyhovieť negatívnej žalobe aj v prípade, že neoprávnený zásah do vlastníckeho práva už netrvá

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/21/2019 zo dňa 11. 12. 2019

Anotácia:

V konaní nebolo sporné, že žalobca je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom pozemkov označených v žalobe a ani to, že žalovaní v prvom a v druhom rade do nariadenia neodkladného opatrenia na predmetných pozemkoch hospodárili. Žalovaní sa v konaní bránili tvrdením, že do 30. 11. 2017, kedy zaniklo výmazom z obchodného registra Poľnohospodárske družstvo O. T., boli oprávnení na týchto pozemkoch hospodáriť. Žalovaný v prvom rade na základe nájomnej zmluvy zo dňa 02. 01. 1996 uzavreť s družstvom a žalovaný v druhom rade na základe dohôd uzavretých so žalovaným v prvom rade. Taktiež nebolo sporné a z rozhodnutí Pozemkového úradu aj preukázané, že predmetné pozemky boli pridelené do užívania Poľnohospodárskemu družstvu O. T. na základe § 15 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb..

Spornou zostala otázka, či Poľnohospodárske družstvo O. T. ako prenajímateľ, uzavrelo so žalovaným v prvom rade, ako nájomcom, dňa 02. 01. 1996 platnú nájomnú zmluvu, pretože žalobca v konaní namietal najskôr jej existenciu a potom predložený súpis parciel, o ktorom tvrdil, že nebol jej súčasťou. Predmetná nájomná zmluva bola súdu prvej inštalácie predložená v písomnej forme, bola podpísaná oboma zmluvnými stranami. V zmluve však nebola poľnohospodárska pôda a ostatná pôda v užívaní prenajímateľa, ktorá mala byť jej predmetom bližšie označená a zo zmluvy nevyplývalo, že by jej súčasťou mal byť predložený súpis parciel.

Právna veta:

Ustanovenie § 126 Občianskeho zákonníka umožňuje vyhovieť žalobe aj v prípade, ak rušivý zásah už síce netrvá, ale nemožno vylúčiť, že by žalobcovi nehrozilo opakovanie takéhoto rušivého zásahu zo strany žalovaných. Dôvodom na takýto záver je skutočnosť, že žalovaný v prvom rade v priebehu celého konania, opakovane aj v podanom odvolaní tvrdil, že je oprávneným užívateľom predmetných pozemkov a oprávnené ich dal do užívania žalovanému v druhom rade. Iba v podanom odvolaní v závere uviedol, že užívacie právo žalobcu nerozporuje. Za situácie, že v priebehu celého konania tvrdil opak a rozporoval užívacie právo žalobcu, ako aj s poukazom na skutočnosť, že žalovaný v druhom rade skončil s užívaním nehnuteľností iba rešpektovaním nariadeného neodkladného opatrenia, ktorého účinnosť zanikne právoplatnosťou tohto rozsudku, nesporne hrozí obava, že by žalovaný v prvom rade mohol v rušení užívacieho práva žalobcu pokračovať. Žalovaný v prvom rade túto hrozbu žiadnym spôsobom nevyvrátil a iba samotné tvrdenie, že v súčasnej dobe užívacie právo žalobcu nerozporuje, je nepostačujúce pre ochranu vlastníckeho a užívacieho práva vlastníka veci, t.j. žalobcu. S poukazom na tieto dôvody je uloženie povinnosti žalovanému v prvom rade zdržať sa akýchkoľvek zásahov do užívania pozemkov vo vlastníctve žalobcu, v súlade s ustanovením § 126 Občianskeho zákonníka a teda vecne správne.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana vlastníckeho práva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 126

7. K omeškaniu poisťovne s vyplatením nároku na poistné plnenie v súvislosti s povinným zmluvným poisteným

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Cob/12/2020 zo dňa 12. 3. 2020

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie Krajského súdu Prešov sa zaoberá problematikou poistného plnenia, na ktoré vzniká nárok v súvislosti so vznikom škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V danom prípade sa medzi žalobcom a poisťovňou stalo sporným vyčíslenie nároku na náhradu škody odvíjajúceho sa od nákladov na prenájom náhradného vozidla. Súd prvej inštancie žalobcovi uplatnený nárok priznal s tým, že poisťovňa zároveň zaviazal k úhrade úrokov z omeškania, ktoré priznal odo dňa, ktorý určil podľa uplynutia lehoty na poskytnutie poistného plnenia a ukončenie šetrenia poistnej udalosti.

Po odvolaní zo strany žalovanej poisťovne však Krajský súd Prešov rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že výrok o priznaní úrokov z omeškania zamietol. Rozhodnutie oprel o ustanovenie § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré alternatívne stanovuje, že poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi. Podľa názoru odvolacieho súdu tak k omeškaniu poisťovne môže dôjsť až po doručení rozhodnutia súdu, ktoré stanoví výšku náhrady škody.

Právna veta:

Ak poistné plnenie (jeho dôvodnosť alebo výška) je medzi poisťovňou a poisteným sporná a poisťovňa plnenie nevykoná (odmietne), dostáva sa poisťovňa do omeškania až vtedy, ak neplní na základe doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Omeškanie dlžníka,
Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 517 ods. 1, 2
381/2001 Z. z. – § 11 ods. 7

8. K hraniciam povinnosti poskytnutia informácie, ktoré by vyžadovalo zložitejšie spracovanie dostupných podkladov

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/120/2018 zo dňa 17. 3. 2020

Anotácia:

Krajský súd Žilina sa v predkladanom rozhodnutí zaoberá šírkou informačnej povinnosti, ktorú majú povinné osoby podľa zákona o slobode informácií; jej rozsah konštruuje prostredníctvom bližšieho výkladu ustanovenia § 3 ods. 1 v spojení s ustanovením § 17 ods. 2 uvedeného zákona. Zo skutkového hľadiska rozhodnutie rieši posúdenie oprávnenosti odmietnutia žiadosti o poskytnutie takých informácií, ktoré by povinný subjekt mohol poskytnúť len za cenu zložitejšieho spracovania jemu dostupných informácií tak, aby z nich extrahoval odpoveď na otázky položené žiadateľom (keďže z ním vedenej dokumentácie na prvý pohľad nevyplývajú).

Krajský súd Žilina v tejto súvislosti vyslovuje právny názor, že limit pre splnenie informačnej povinnosti spočíva práve v rozsahu informácií, ktoré má povinná osoba v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií tzv. „k dispozícii“; podľa súdu disponuje len tými informáciami, ktorých poskytnutie od nej nevyžaduje navýšenie personálneho či iného zázemia potrebného pre zistenie a poskytnutie informácie v intenciách lehôt podľa § 17 ods. 2 zákona.

Právna veta:

- I. Poskytnutie žiadanej informácie, t.j. realizácia ústavného práva oprávnenej osoby na informácie, nemôže byť nadradená potrebe zabezpečiť plynulú a riadne plnenie funkcií povinnej osoby v rámci jej hlavnej agendy. Nepochybne nebolo cieľom zákonodarcu pri koncipovaní zákona č. 211/2000 Z. z. garantovať každému právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii aj v takom rozsahu, ktorý by už ochromil plynulé fungovanie štátnych orgánov obcí, vyšších územných celkov, resp. právnických a fyzických osôb, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Správny súd je toho názoru, že práve ustanovenie limitujúce lehotu na vybavenie žiadosti môže byť vodítkom pri hľadaní rovnováhy, kedy ešte poskytnutie informácie za existujúcich personálnych a technických kapacít povinnej osoby nebude narúšať plynulý chod vybavovania jej prislúchajúcej „hlavnej“ agendy, zverenej jej zákonom.
- II. Takýmto limitom by mohlo byť ust. § 17 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. upravujúce zákonodarcom predpokladané lehoty na poskytnutie informácie. Je možné ustáliť, že pokiaľ by pri existujúcom personálnom obsadení a materiálnom vybavení povinnej osoby nebolo v možnostiach povinnej osoby vybaviť žiadosť v zákonodarcom predvídaných lehotách, resp. bolo by možné ich vybaviť len za predpokladu personálneho a materiálneho navýšenia zdrojov, v takom prípade by ústavné právo na informácie už kolidovalo s inými ústavnými právami tretích osôb a zabezpečením základných funkcií povinnej osoby. Právo žalobcu na informácie nemôže byť prioritizované pred plynulým a riadnym plnením úloh zverených povinnej osobe zákonom, ktoré je garanciou ochrany ďalších ústavných práv občanov.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Právo na informácie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 211/2000 Z. z. – § 3 ods. 1, § 17 ods. 2

9. Odôvodnenie popretia pohľadávky postačí uviesť v zozname pohľadávok, nemusí byť obsiahnuté aj v oznámení o popretí

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 14CoKR/13/2018 zo dňa 13. 12. 2018

Anotácia:

Krajský súd Žilina sa v rozhodnutí zaoberal otázkou povinných náležitostí oznámenia o popretí pohľadávky v súvislosti s účinnosťou jej popretia. V posudzovanom prípade správca doručil veriteľovi oznámenie o popretí, v ktorom ho informoval, že pohľadávku popiera čo do rozsahu, dôvodu aj výšky; dôvod popretia však v oznámení uvedený nebol. Veriteľ sa teda na súde domáhal určenia pohľadávky z dôvodu, že popretie považoval za neúčinné, nakoľko neobsahovalo riadne zdôvodnenie. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že úplne postačí, aby bol dôvod popretia uvedený v zozname pohľadávok.

Po odvolaní bola vec predložená Krajskému súdu Žilina, ktorý stanovisko súdu prvej inštancie potvrdil. Súd v odôvodnení poukázal aj na súdne rozhodnutie Najvyššieho súdu vydané pod sp.zn. 3 Obdo/70/2016, ktoré by malo vyslovený právny názor podporovať; označené rozhodnutie Najvyššieho súdu sa však zo skutkového hľadiska týkalo inej veci; Najvyšší súd sa v ňom teda k nutnosti uvedenia odôvodnenia popretia pohľadávky v oznámení nevyjadril. Rozhodnutie je pomerne prekvapivé, a to najmä v kontexte so znením ustanovenia § 32 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a tiež v súvislosti so zaužívanou praxou väčšiny správcov, ktorí dôvod popretia v oznámení uvádzajú.

Právna veta:

Krajský súd sa stotožňuje aj so záverom okresného súdu, že popretie bolo účinné podľa § 32 ods. 5 ZKR, aj keď oznámenie o popretí neobsahovalo konkrétne dôvody popretia, ak tieto sú vyjadrené v zozname pohľadávok, pretože v zmysle § 32 ods. 6 ZKR sa pri písomnom oznámení popretia veriteľovi zákonnou úpravou nedefinujú náležitosti tohto oznámenia.

Právna oblasť: Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Popretie pohľadávky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 32 ods. 5, 6, § 9

10. K možnosti rodiča domáhať sa práva na také informácie, ktoré je možné zistiť aj inak, než od druhého rodiča

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 7CoP/194/2019 zo dňa 28. 4. 2020

Anotácia:

Krajský súd Košice sa v predkladanom rozhodnutí vyjadril k možnosti všeobecných súdov ukladať plnenie informačnej povinnosti jedného rodiča voči druhému rodičovi podľa ustanovenia § 24 ods. 5 Zákona o rodine v takom rozsahu, v ktorom si oprávnený rodič požadované informácie dokáže zistiť aj z iných zdrojov. Súd prvej inštancie matke uložil, aby otca v mesačnej frekvencii písomne informovala napríklad o zdravotnom stave, školskom prospechu, aktivitách a potrebách dieťaťa či nakladaní s jeho majetkom.

Matka sa proti takto široko vymedzenej informačnej povinnosti bránila odvolaním. Rozhodnutie považovala za šikanózne, a to najmä preto, že otec mal možnosť si prevažnú väčšinu informácií (bez väčších ťažkostí) zistiť aj bez jej pričinenia. Problém videla aj v tom, že v rámci plnenia informačnej povinnosti budú medzi rodičmi vznikať konflikty, keďže na niektoré záležitosti s otcom nezdieľajú rovnaký názor. Krajský súd Košice v tejto súvislosti uviedol, že ak o to oprávnený rodič prejaví záujem, malo by sa plnenie informačnej povinnosti ukladať vždy, pretože uvedený postup napomáha zvyšovať mieru plnenia rodičovských práv a povinností.

Právna veta:

- I. Pre riadnu ochranu záujmov dieťaťa je zásadne nevyhnutné, aby obaja rodičia mali vedomosti o záležitostiach dieťaťa, keďže v určitých prípadoch môže mať zatajenie niektorých informácií pre dieťa veľmi nepriaznivé následky. Táto vzájomná rodičovská povinnosť by nemala byť podceňovaná a v prípade, ak ju rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti neplní dobrovoľne, má mu byť v zásade uložená súdom, pokiaľ sa takejto úpravy druhý rodič domáha.
- II. Rodičia sa majú zásadne dobrovoľne informovať o všetkých podstatných veciach týkajúcich sa dieťaťa, z uvedeného dôvodu je absolútne irelevantná argumentácia matky o šikanovaní jej osoby, keď jej súd uložil informačnú povinnosť svojím rozhodnutím, keďže túto povinnosť si mala plniť aj dobrovoľne a rovnako neobstoja jej argumenty, že otec si môže zisťovať všetky skutočnosti ohľadne maloletého dieťaťa sám u lekára, cez mobilnú aplikáciu ohľadne školských výsledkov a podobne. Nemožno poprieť, že každý rodič si môže určité skutočnosti o svojom dieťati zistiť, avšak zmyslom a účelom uvedeného ustanovenia § 24 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti vo vzťahu k plneniu rodičovských práv a povinností aj týmto spôsobom, keďže informačná povinnosť v rodinách, ktoré nie sú rozvrátené samozrejme funguje na báze dobrovoľnosti a zjavne to nikto nepovažuje za šikanu.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Právo rodiča na informácie o maloletom dieťati

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 24 ods. 5

11. K nutnosti pozývať na valné zhromaždenie spoločníka, ktorý vzhľadom na svoj podiel nemôže ovplyvniť výsledok hlasovania

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/120/2015 zo dňa 30. 12. 2016

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o platnosť uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným. Žalobu na určenie neplatnosti uznesenia podal menšinový spoločník spoločnosti; ako dôvod neplatnosti uviedol nedostatok riadneho zvolania valného zhromaždenia spočívajúci v tom, že on sám naň nebol nijako pozvaný. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel.

Žalovaný sa proti rozhodnutiu odvolal. Namietal, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre určenie neplatnosti uznesenia, pretože na valné zhromaždenie nebol formálne pozvaný spoločník, ktorý vzhľadom na svoje menšinové postavenie nemohol prijaté rozhodnutie reálne ovplyvniť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie teda podľa jeho názoru nezodpovedalo požiadavke ustanovenia § 131 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď porušenie nemohlo práva menšinového spoločníka nijako obmedziť (keďže by v danej situácii fakticky aj tak došlo k jeho prehlasovaniu). Odvolací súd však upozornil, že právo spoločníka zúčastniť sa na valnom zhromaždení nespočíva len v samotnom hlasovaní, ale aj v možnosti pripomienkovania navrhovaných uznesení. Nedodržanie formálneho postupu pozývania na valné zhromaždenie podľa § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka teda bude dôvodom pre vyhovieť žalobe na určenie neplatnosti na ňom prijatých uznesení prakticky vždy.

Právna veta:

Právo o účasti menšinového spoločníka je spojené nielen so samotným hlasovaním, ale aj s jeho právom na valnom zhromaždení vyjadrovať sa, či pripomienkovať návrhy, ktoré sa následne vo forme uznesení prijímajú a tak prípadne ovplyvňovať ostatných účastníkov pri hlasovaní, a preto správne uzavrel, že nemožno vychádzať z premisy obsiahnutej v námietke žalovaného, podľa ktorej, ak je niekto menšinový spoločník, nie je treba ho na valné zhromaždenie pozývať, keďže výsledok hlasovania nemôže ovplyvniť. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v tomto smere poukazuje na dôvody napadnutého rozsudku a len dodáva, že zmyslom právnej úpravy týkajúcej sa zvolania valného zhromaždenia je predovšetkým ochrana záujmov spoločníkov v tom, že každý z nich má mať reálnu možnosť zúčastniť sa valného zhromaždenia a uplatniť svoje základné práva. K obmedzeniu práv spoločníka došlo už len tým, že nebol dodržaný postup pri zvolávaní valného zhromaždenia spôsobom ako ho upravuje spoločenská zmluva, ako aj ust. § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo žalovaný nerozporoval.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zvolávanie valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 129 ods. 1, § 131 ods. 1, 2

12. Dôvod dlhu nemožno v súvislosti s jeho platným uznaním zameniť za účel poskytnutia peňažnej čiastky

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/168/2016 zo dňa 21. 6. 2017

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie peňažného dlhu, ktorý mal podľa tvrdenia žalobkyne vzniknúť z dôvodu poskytnutia pôžičky. Samotný nárok bol žalobkyňou preukazovaný prostredníctvom písomného dokumentu označeného ako „uznaní dlužné čiastky“. Žalovaný sa bránil tým, že dokument podpísal pod tlakom; v skutočnosti ale podľa jeho vyjadrenia k odovzdaniu peňažnej čiastky nikdy nedošlo. Súd prvej inštancie uzavrel, že predložená listina nespĺňa zákonné náležitosti uznania dlhu, pretože neobsahuje právny dôvod jeho vzniku; nachádza sa v ňom len špecifikácia jednotlivých čiastok a k nim je vždy pripojená poznámka o ich účelovom určení; nie je však jasné, či ide o pôžičku alebo či žalobkyňa za žalovaného plnila, čo mal plniť sám.

Po zamietnutí žaloby sa žalobkyňa odvolala; poukazovala na to, že uznávací prejav k rozpisu jednotlivých položiek, ktoré predstavujú účel poskytnutia určitých súm, považuje z hľadiska požiadaviek zákona za dostatočne určitý. Ani odvolací súd jej však nedal za pravdu. V tejto súvislosti upozornil, že dôvodom dlhu sa rozumie právny dôvod jeho vzniku – tento však nie je totožný s účelom, za ktorým boli peňažné prostriedky vynaložené. Dôvod teda treba v uznaní vymedziť tak, aby bol zrejмый aspoň zo skutkového hľadiska.

Právna veta:

- I. Určenie dôvodu dlhu má podstatný význam z hľadiska následkov, ktoré vyplývajú z citovaného ustanovenie § 558 OZ. Takýto prejav musí spĺňať náležitosti upravené v § 35 a nasledujúcich OZ. Je pravdou, že v prejave nemusí byť správne kvalifikovaný právny dôvod, avšak z prejavu musí byť dôvod skutkovo zrejмый. Podľa § 35 Občianskeho zákonníka dôvod dlhu z prejavu musí nepochybne vyplývať. Musí byť označený tak, aby bolo zrejмый, akého dlhu sa uznanie týka alebo v čom dlh skutkovo spočíva.
- II. Za dôvod dlhu nemožno považovať pojem dovolená, letenka, domácnosť atď. Dôvod dlhu je pôžička, bezdôvodné obohatenie, škoda a pod.. Účel poskytnutých finančných prostriedkov nemožno zamieňať za dôvod dlhu.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Uznanie dlhu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 558

13. K výške výživného, ktoré súdy ukladajú povinným vo výkone trestu odňatia slobody

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/51/2019 zo dňa 21. 10. 2019

Anotácia:

Predmetom konania bolo zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke, naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu zo dňa 12.09.2007 z dôvodu zvýšených nákladov navrhovateľky prirodzene spojených s dosiahnutím plnoletosti, keďže pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti bola žiačkou základnej školy, a v čase začatia tohto bola študentkou 1. ročníka dennej formy štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Právna veta:

Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že súdy zaväzujú povinných rodičov, ktorý sú vo výkone trestu odňatia slobody (aj keď súdy konštatujú, že takúto situáciu si rodič privodil sám a nemôže byť na ujmu oprávneného dieťaťa) na výživné na maloleté deti sumami približne 100 eur a samozrejme pritom vychádzajú z ich potencionálnych príjmov, keďže väčšina z nich nie je zaradená do pracovného procesu a v skutočnosti žiaden príjem ani majetok nemajú aj keď si súdy uvedomujú, že výška takto určeného výživného nestačí ani na úhradu najzákladnejších potrieb detí. Zásadne im neukladajú povinnosť platiť minimálne výživné 30% zo sumy životného minima, aby ich motivovali k zodpovednosti a uvedomeniu si povinností vyplývajúcich z ich rodičovstva, ale nezaväzujú ich ani vysokými sumami výživného, podľa názoru odvolacieho súdu práve z vyššie uvedeného dôvodu, že nie každý dokáže byť zodpovedným, zarábajúcim rodičom, žijúcim usporiadaným spôsobom života.

Právna oblasť: Občianske právo, Rodinné právo

Právny inštitút: Vyživovacia povinnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 2, § 75

14. K dojednaniu spôsobu platenia nájomného v zmluve o nájme nebytových priestorov ako k povinnej náležitosti zmluvy

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/16/2018 zo dňa 27. 9. 2018

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané na základe žaloby, ktorou žalobca (okrem iného) uplatnil nárok na zaplatenie nájomného vyplývajúci zo zmluvy o nájme nebytových priestorov. Z tejto ohľadom spôsobu platenia nájomného (ako povinnej zákonnej náležitosti zmluvy) vyplývalo v podstate len to, že má byť hradené formou zaplatenia konkrétne určenej peňažnej sumy za zmluvne stanovené obdobie. Žalovaný sa bránil, že platné dojednanie spôsobu platenia vyžaduje špecifikáciu, či má byť nájomné platené napr. na účet alebo v hotovosti. Súd prvej inštancie však uviedol, že zákon nemá na mysli technický spôsob úhrady peňažnej čiastky, ale vymedzenie periodicity splácania (t.j. obdobia, za ktorý sa má konkrétna čiastka platiť).

S výkladom rozsahu dojednania spôsobu platenia nájomného podaným súdom prvej inštancie súhlasil aj Krajský súd Banská Bystrica. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že podmieňovanie platnosti zmluvy výslovným dojednaním, podľa ktorého sa má nájomné hradiť na účet alebo v hotovosti, by bolo neudržateľným formalizmom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo teda potvrdené, a to aj s podporným odkazom na skutočnosť, že spôsob platenia nájomného nebol počas trvania zmluvy sporný.

Právna veta:

- I. Zákonných náležitostí zmluvy o nájme sa týkala odvolacia námietka žalovaného, ktorý tvrdil, že zmluva neustanovovala povinnú zákonnú náležitosť- spôsob platenia nájomného a zdôraznil, že spôsob platenia nájomného má uvádzať, či je nájomné platené v hotovosti alebo bezhotovostne, s uvedením účtu, na ktorý má byť platené. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona prvá veta č. 116/1990 Zb. zmluva musí mať písomnú formu a musí obsahovať predmet a účel nájmu, výšku a splatnosť nájomného a spôsob jeho platenia, a ak nejde o nájom na neurčitý čas, čas, na ktorý sa nájom uzaviera. Zároveň podľa ustanovenia § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. ak zmluva neobsahuje náležitosti podľa odseku 3, je neplatná. Podľa čl. IV nájomnej zmluvy zo dňa 1. októbra 2009 „prenajímateľ a nájomca sa dohodli na výške nájomného 1.095,-Eur mesačne, ktoré budú splatené vždy do 5-teho dňa príslušného mesiaca“.
- II. Pokiaľ ide o spôsob platenia nájomného, ako náležitosť zmluvy o nájme, ide o určenie, či nájomné bude uhrádzané v peniazoch alebo v inom ekvivalente, resp. či sa bude nájomné uhrádzať v hotovosti, k rukám prenajímateľa, alebo na jeho účet. V tomto smere aj odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie poukazuje na jeden zo základných princípov výkladu zmlúv, ktorým je priorita takého výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá. Neplatnosť zmluvy má byť výnimkou a nie zásadou. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 242/2007 z 3. júla 2008 nie je ústavne konformné a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcom z čl. 1 ústavy je taká prax, keď všeobecné súdy preverujú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim neplatnosť zmluvy. Výkladu, ktorého následkom nie je vyslovenie neplatnosti nájomnej zmluvy svedčí aj dlhodobé faktické správanie sa účastníkov zmluvy, medzi ktorými nebol sporný spôsob platenia nájomného, spor v tejto otázke medzi účastníkmi zmluvy nebol a žalovaný ani netvrdil, že nemal vedomosť o tom, akým spôsobom má byť nájomné uhradené a žalobca netvrdil, že k úhrade nájomného dohodnutým spôsobom nedošlo. Právny záver okresného súdu v tejto otázke nie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Nájom a podnájom nebytových priestorov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 116/1990 Zb. – § 3 ods. 3, 4

15. Odnesenie spadnutých konárov z lesa ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6To/10/2020 zo dňa 17. 3. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie upresňuje výklad skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa ustanovenia § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Súd sa v ňom zaoberal posúdením skutku, ktorý spočíval v tom, že si obžalovaný v poraste patriacom do lesného pôdneho fondu bez povolenia na výrub a ťažbu dreva pozbieral konáre, ktoré našiel na zemi. Súd prvého stupňa vyslovil názor, že v tomto prípade nejde o trestný čin, pretože ustanovenie § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona (v dobe rozhodovania súdu ešte v znení ustanovenia § 212 ods. 2 písm. d) Trestného zákona) smeruje k zabráneniu ničenia stromov a zberu suchých vetví napadaných v lese sa netýka. Súd preto postúpil vec okresnému úradu, aby sa prejedнала ako priestupok.

Prokurátor podávajúci sťažnosť naopak namietal, že vyššie uvedená skutková podstata zahŕňa aj zber suchých konárov; argumentoval pritom skutočnosťou, že na ochranu stromov cieľ skutková podstata trestného činu porušovania ochrany stromov a krov podľa ustanovenia § 306 Trestného zákona. Krajský súd Prešov sa priklonil k názoru prokurátora a potvrdil, že aj odnesenie popadaného dreva z lesa, ktoré by bolo za normálnych okolností zhnilo, je krádežou; v predmetnej veci však nakoniec sťažnosť prokurátora zamietol s odkazom na princíp ultima ratio.

Právna veta:

- I. Na podklade dôkaznej situácie uvedenej v odôvodnení napadnutého uznesenia prvostupňový súd okrem iného ustálil, že obžalovaný v danom prípade neťažil v lese, teda nevyrúbal žiaden strom. Je zrejme že pozbieral suché haluze zo zeme. Aj keď je pravdou, že aj haluz zo stromu sa podľa všeobecnej definície pojmu „drevo“ môže považovať za drevo, je zrejme, že ani zákonodarca nemienil každé prisvojenie si „dreva“ považovať za trestný čin. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na zásadu chápania trestnej represie ako „ultima ratio“ orgánmi aplikácie práva, t.j. orgány činné v trestnom konaní a súdy by mali dať prednosť uplatňovaniu mimo trestnej zodpovednosti pred postihom podľa predpisov trestného práva. Princíp ultima ratio má funkciu subsidiárnu, ktorá spočíva v tom, že právne predpisy z oblasti trestného práva majú byť používané len vtedy, pokiaľ použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy alebo ich použitie je zjavne neúčelné. Pri výklade pojmu „drevo“ pre účely § 212 ods. 2 písm. d) Tr. zákona účinného do 31.07.2019 (aktuálne § 212 ods. 1 písm. e) Tr. zákona) sa okresný súd priklonil k tomu, že drevom pre účely Trestného zákona sa rozumie drevná hmota stromu. Súd prvého stupňa pritom vychádzal aj z účelu, ktorý sa mal týmto ustanovením dosiahnuť, a to chrániť stromy v lesoch pred ich predčasným a nekontrolovaným výrubom. Zber suchých haluzí zo zeme, aj keď z lesného pozemku, nenapĺňa podľa názoru prvostupňového súdu, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, všetky znaky prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d) Tr. zákona účinného do 31.07.2019 (aktuálne § 212 ods. 1 písm. e) Tr. zákona), keďže tu absentuje objekt trestného činu.
- II. Proti uzneseniu podal sťažnosť prokurátor. Má za to, že je irelevantné, či drevná hmota patriaca do lesného pôdneho fondu je o stredovom priemere nad 7 cm alebo pod 7 cm a normy obsiahnuté vo vyhláške 453/2006 Z. z. nie je možné aplikovať na posúdenie skutočností, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty súdeného trestného činu. Zákonodarca nezákonný výrub na lesných (ale aj iných) pozemkoch postihuje najmä trestným činom ochrany stromov a krov podľa § 306 Tr. zákona a vlastníctvo k drevu patriacemu do lesného pôdneho fondu skutkovou podstatou krádeže.
- III. Krajský súd sa po preskúmaní spisového materiálu stotožnil so záverom okresného súdu, avšak iba ohľadne použitia zásady „ultima ratio“.
- IV. Možno sa stotožniť a prisvedčiť argumentácii prokurátora týkajúcej sa výkladu pojmu drevo a jeho zmocneniu sa z lesného pozemku, avšak okresný súd sa správne, logicky a presvedčivo vysporiadal s ďalšími okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie, najmä z pohľadu materiálneho korektívu.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Krádež, Porušovanie ochrany stromov a krov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 300/2005 Z. z. – § 212 ods. 1 písm. e), § 306